

LLENGUA MÀGICA

UN DIA AL PARC DE LES NORMES

GUIÓ: MANEL PITARCH · IL·LUSTRACIONS: XIPELL

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA

Col·lecció Gràfica, Sèrie Còmics, 26

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

© Manel Pitarch

© Joan Montañés Xipell

Edita:

Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua

Avinguda de la Constitució, 284 | 46019 València

avl@gva.es | www.avl.es

Guió: Manel Pitarch

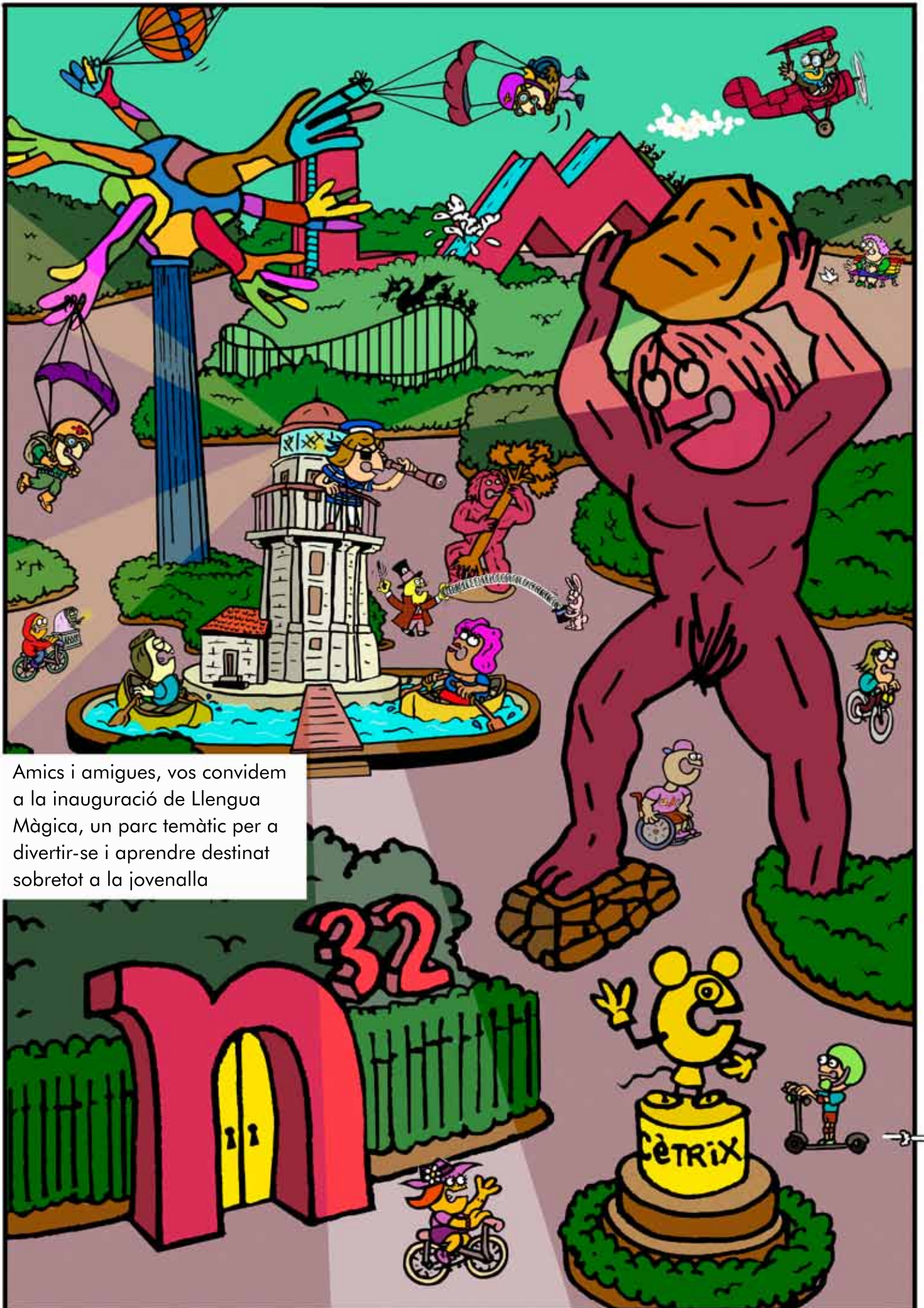
Dibuixos i maquetació: Joan Montañés Xipell

Impressió: Imprés Puchades

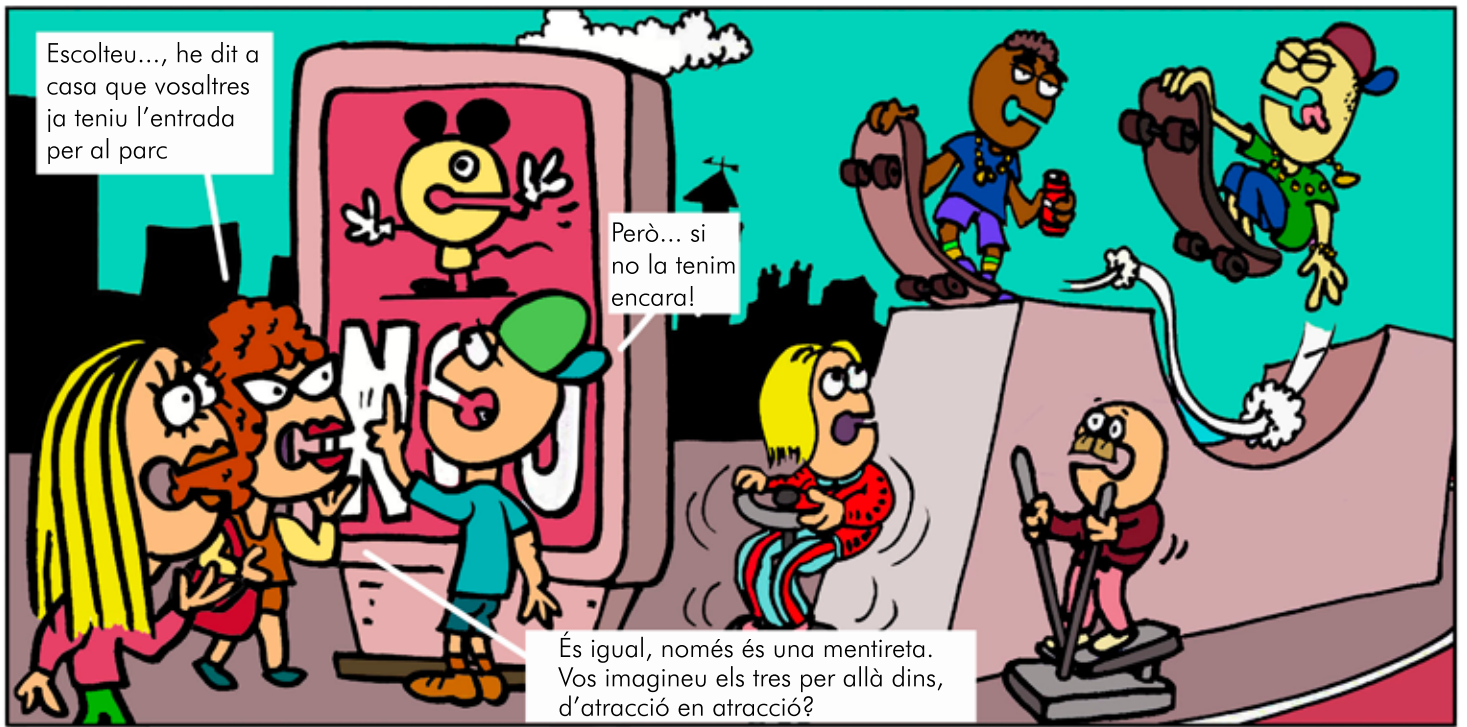
ISBN: 978-84-482-6778-0

Depòsit legal: V-3501-2022

Amics i amigues, vos convidem a la inauguració de Llengua Màgica, un parc temàtic per a divertir-se i aprendre destinat sobretot a la juvenalla

Escolteu..., he dit a casa que vosaltres ja teniu l'entrada per al parc

Però... si no la tenim encara!

És igual, només és una mentireta. Vos imagineu els tres per allà dins, d'atracció en atracció?

Demà s'inaugura a Castelló de la Plana el flamant parc temàtic que preveu rebre dos milions de visitants el pròxim any...

Mireu, la notícia del dia! Pare..., Magda i Jaume ja tenen l'entrada, he de comprar-me-la ja!

Han reproduït monuments emblemàtics a escala real

No et ralles, papi, això és una exageració!

"Benvingudes i benvinguts a Llengua Màgica! Desitgem que gaudiu de l'aventura per les diferents àrees temàtiques del parc"

Hola, soc Cètrix, la mascota del parc. Quan vos desorienteu o no tingueu resposta a un enigma, tan sols heu de pulsar el número 1 del vostre mòbil i apareixeré. En el plànol teniu les diferents zones que es poden visitar

Voleu que comencem per la zona d'aigua?

Flipaaaaaaa...!

Bona idea!

Uaaaaau!

Val, així, tindrem més temps per a eixugar-nos

Estic ameradet com un poll

Per favor, ara continuem en direcció a una altra part del parc: "N32"

Passeu. Viureu moments emotius, episodis històrics, descobrireu coses de la vostra terra i de la vostra llengua

M'encanta! Quines ganes!

Estàs motivadeta, eh?

Però què és "N32"? La carretera que puja a Morella?

Calla, animal, eixa carretera és la N-232

Heu arribat a N32. Pateu molta atenció a les consignes del joc.
Primera: "Per a poder eixir dels caus, haureu de trobar les claus"...

Jo ja tinc ganes de travessar-la!

Eixa porta fa molt de respecte

Estic una miqueta acollonit. Algú em pot dir de què va açò?

Heu de ser vosaltres qui ho descobriu. Recordeu la primera pista i escolteu atentament la segona...

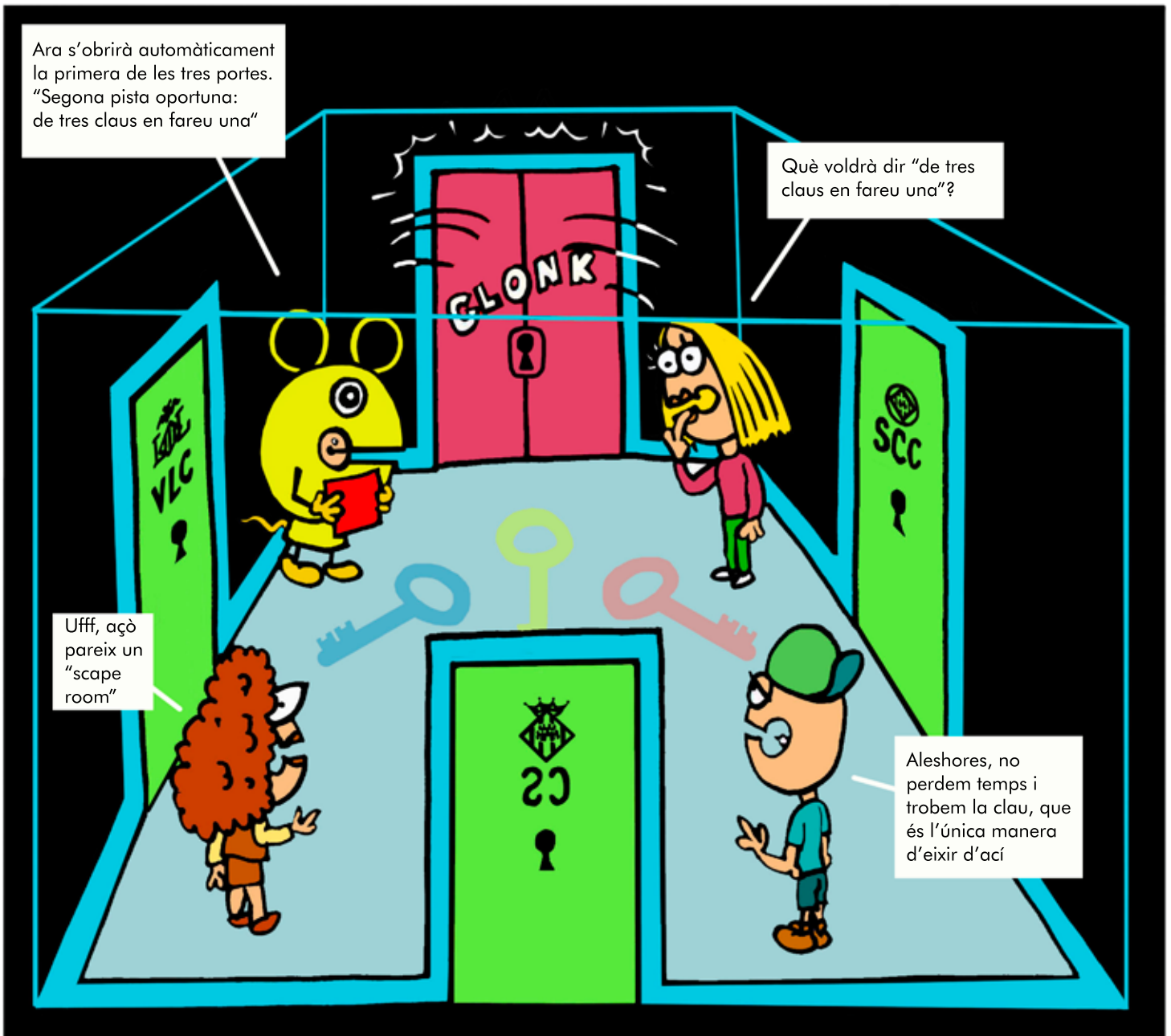

Ara s'obrirà automàticament la primera de les tres portes.
"Segona pista oportuna: de tres claus en fareu una"

Què voldrà dir "de tres claus en fareu una"?

Ufff, açò pareix un "scape room"

Aleshores, no perdem temps i trobem la clau, que és l'única manera d'eixir d'ací

Després de la Renaixença, la societat valenciana veu la necessitat de disposar d'unes regles ortogràfiques per al valencià. Són els primers anys del segle XX

A on porta la fletxa?

Ací. És un escrit antic. Diu que a València voldrien unificar l'ortografia, com han fet els catalans

El 1913, l'Institut d'Estudis Catalans va aprovar les normes ortogràfiques del català, elaborades per Pompeu Fabra, base de l'acord que s'aprovarà a Castelló anys després

Atenció!, un hàbit amb tres claus i només una d'un color diferent

Per què hi ha tres claus? A la porta tan sols hi ha un pany

El pare Fullana va publicar un estudi sobre les normes de l'IEC amb la intenció d'unificar l'ortografia...

Li trobeu algun sentit?

Tia: els hàbits els porten alguns religiosos. Una clau... d'una església...?

La clau que busquem té relació amb l'Església

Un símbol eclesiàstic són les claus de sant Pere, "les claus del cel"

Súper, ben vist!

PLAS PLAS!

Però ací dins, tot tancat, no es veu el cel...

UNA ARTISTA i UNA REVISTA PORTEN UNA NOVA PISTA

No tenim cel, però el cel interior és el sostre. A vore...

Sí... Premi!!! Allà dalt hi ha una pista!

...i uns anys més tard el mateix pare Fullana va proposar la seua pròpia gramàtica, encara que no va tindre èxit entre els valencians

Quin iuiu!

Ara heu de buscar una pista sobre Castelló de la Plana...

Ah, nosaltres tres som de la capital de la Plana...

Primer València, ara una cosa de Castelló...?

Tot ha de guardar relació amb les normes

En esta segona porta hi ha un logotip, però no sabem ben bé com relacionar-lo amb les normes

Aleshores caldrà buscar fora de la vista: mirem calaixos i armariets

Ací dins hi ha una revista

Necessitem la teua ajuda, Cètrix

Hem trobat una revista, però no sabem quina és la pista...

La revista devia pertànyer a alguna entitat, cert?

"Pàtria Nova", "El Camí", "Taula de Lletres Valencianes"... eren revistes que reivindicaven una ortografia unitària, però...

Però...?

Però no eren de Castelló. En canvi...

En canvi?

En canvi sí que era de Castelló una altra revista important: El Butlletí de la Societat Castellonenca de Cultura. L'entitat va promoure l'escriptura en valencià, la unificació ortogràfica i uns vincles culturals amb Catalunya

Ah, ja ho veig! La revista ens portarà a la segona clau

En 1930 influïxen de manera important l'editorial de la revista "Taula de les Lletres Valencianes" titulat "Als escriptors valencianes" i a les publicacions valencianes i el llibre de Lluís Revest "La llengua valenciana. Notes per al seu estudi i conreu"

Pensem... En la revista no es troba la clau, però hem de trobar-la en alguna cosa que la identifique

Jo miraré darrere del quadre

Podria ser Marilyn Monroe l'artista que ens duïa la nova pista?

Fotre!, jo diria que ací amagat hi ha un altre retrat

Ei, sorpresa...! Darrere del quadre ha aparegut el careto de Salvador Guinot, president de la Societat Castellonenca i escriptor en valencià. Però no hi ha clau

Aleshores mirem el barret que hi havia a la perxa

Mira, ara pareix que faces un truc de màgia

Molt bé, Magda, ja la tenim!

Sí... Ho estem petant!

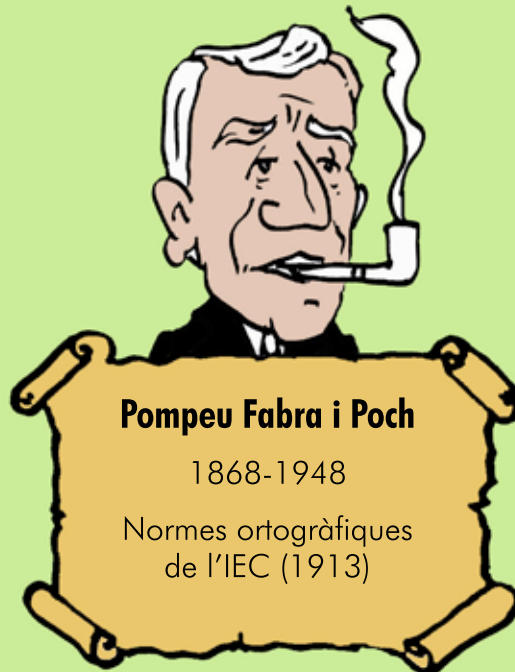
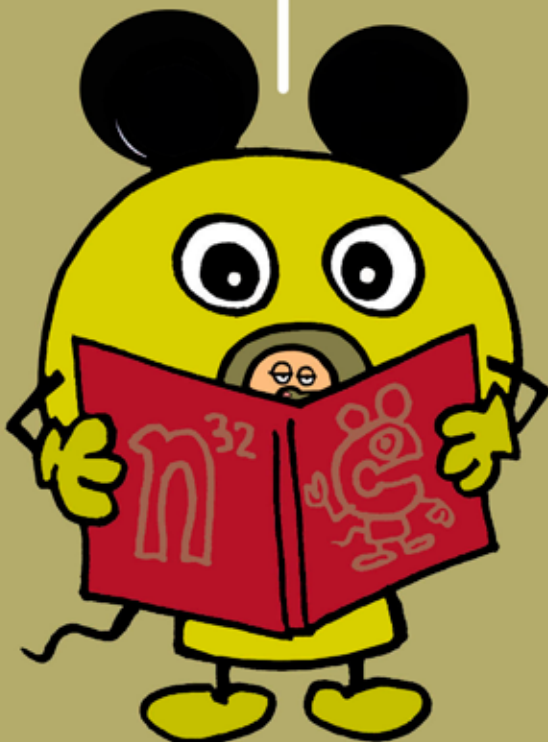
Ací diu: "Des de Castelló de la Plana una norma ens agermana"

Sí, hem aconseguit la segona clau. Utilitzem-la per a eixir de l'espai N32

EL 1932 LA SOCIETAT CASTELLONENCA DE CULTURA REP L'ENCÀRREC DE REDACTAR LES BASES DE LES NORMES ORTOGRÀFIQUES, IMPULSADES PER PROHOMS COM SALVADOR GUINOT, GAETÀ HUGUET SEGARRA, LLUÍS REVEST I CARLES SALVADOR, ENTRE ALTRES.

COM A DATA SIMBÒLICA, EL 21 DE DESEMBRE DEL MATEIX ANY, A LA CASA MATUTANO DE CASTELLÓ DE LA PLANA VAN FIRMAR LES NORMES DESTACATS ESCRITORS, POLÍTICS I INTEL·LECTUALS VALENCIANS.

L'ACORD SIGNIFICAVA L'ACCEPTACIÓ DE LES NORMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS DES D'UNA PERSPECTIVA VALENCIANA.

Pompeu Fabra i Poch

1868-1948

Normes ortogràfiques de l'IEC (1913)

Lluís Revest Corzo

1892-1963

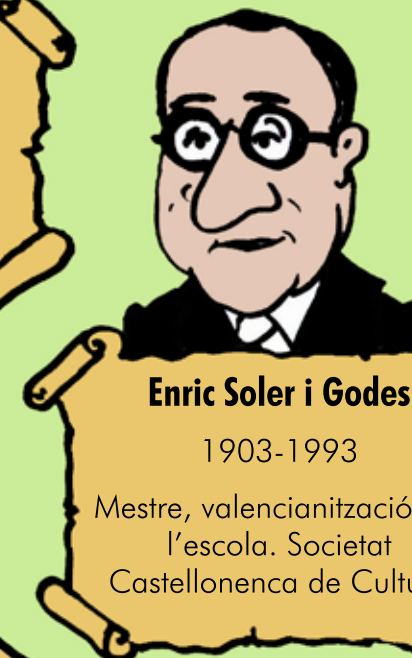
Cronista de Castelló. Societat Castellonenca de Cultura

Josep Pascual Tirado

1884-1937

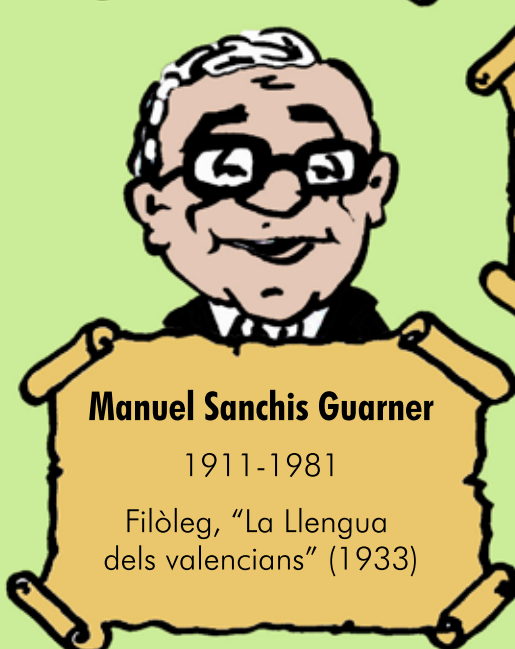
Llaurador i lletraferit. Autor de "Tombatossals" (1929)

Enric Soler i Godes

1903-1993

Mestre, valencianització l'escola. Societat Castellonenca de Cultura

Manuel Sanchis Guarner

1911-1981

Filòleg, "La Llengua dels valencians" (1933)

Carles Salvador i Gimeno

1893-1955

Filòleg, poeta, mestre renovador pedagògic

Antoni M. Alcover i Sureda

1892-1963

Sacerdot i promotor del Diccionari Català-Valencià-Balear

Gaetà Huguet Segarra

1882-1959

Empresari i impulsor de les Normes

Adolf Pizcueta Alonso

1901-1989

Polític i president de Joventut Valencianista

Salvador Guinot Vilar

1866-1944

Polític i escriptor. Societat Castellonenca de Cultura

Àngel Sánchez Gozalbo

1894-1987

Metge i escriptor. Societat Castellonenca de Cultura

Maximilià Thous Orts

1875-1947

Periodista, escriptor, cineasta

Lluís Fullana Mira

1871-1948

Gramàtic i franciscà. Lo Rat Penat

El context social de la Segona República (1931) també va impulsar les expectatives dels lingüistes i escriptors per a intentar normalitzar la llengua

Uaaa...,
Quin
esglai!

Fixeu-vos, cada pista
ens du a un referent
diferent...

I ara ens centrem del tot en Castelló

Oh, un nou problema.
L'estança no té objectes.
Com trobarem pistes?

Si poguérem obrir la finestra,
podríem escapar sense usar claus

Em tem que no deu ser tan fàcil...

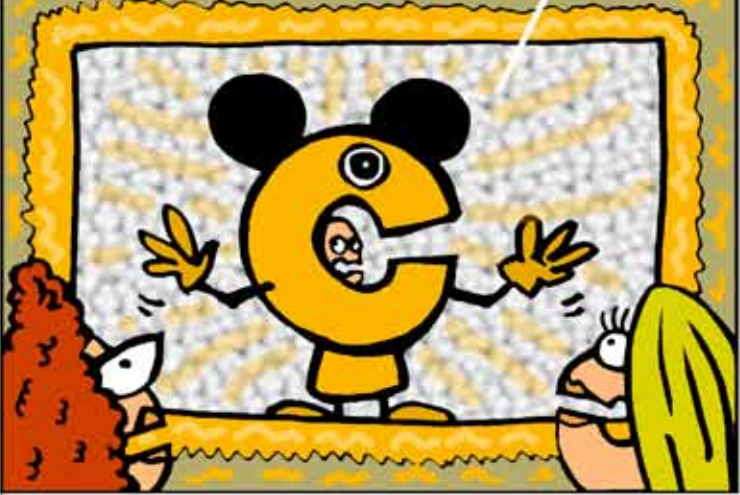

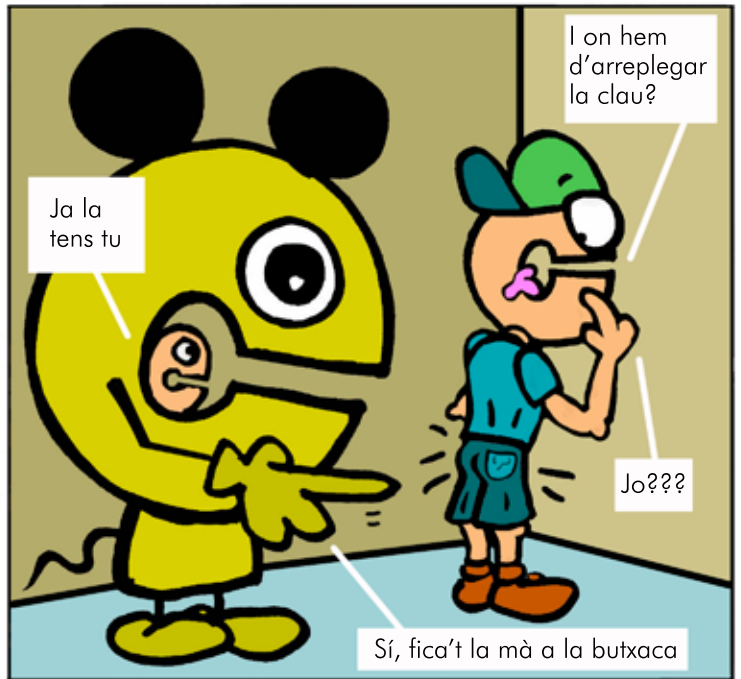
FOAP!

Per Tutatis! No
és una finestra,
és una pantalla
de vídeo tàctil!

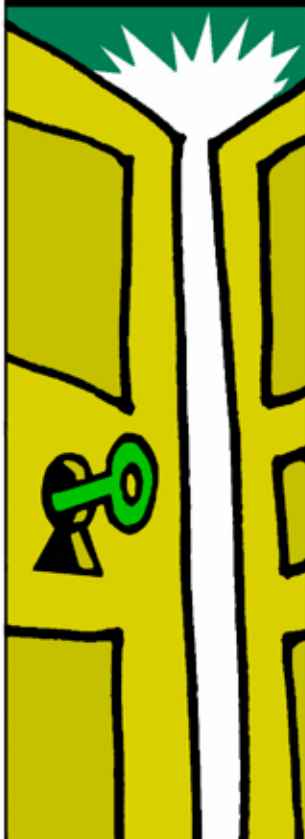
El pes de la redacció de les bases de les Normes ortogràfiques unificadores, conegudes com a Normes de Castelló o Normes del 32, va anar a càrrec de Lluís Revest, i van ser presentades a Castelló al desembre de 1932. L'any següent foren publicades per l'Ajuntament de València i divulgades sobretot pel mestre Carles Salvador

Publicades les Normes del 32, es van consolidar...

...entre la societat valenciana i van propiciar el progrés de la llengua en diferents àmbits: l'educació, la cultura, la comunicació...

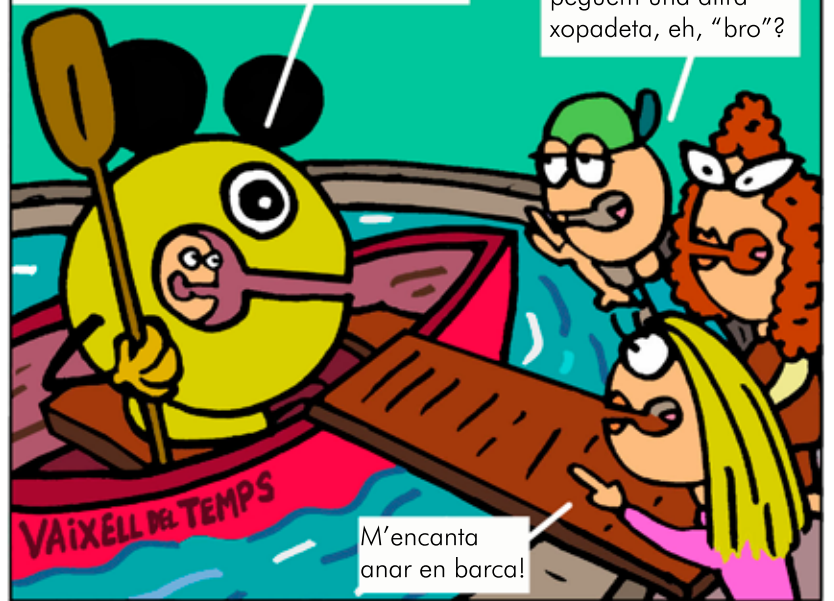

L'any 1978 es constituïx el Consell Preautonòmic del País Valencià i el 1982 es restaura la Generalitat

Ens adrecem a l'àrea "Vaixell del temps". Vos agrada navegar?

Durant el viatge en barca descobrirem moments claus de la nostra llengua

Espere que no ens peguem una altra xopadeta, eh, "bro"?

M'encanta anar en barca!

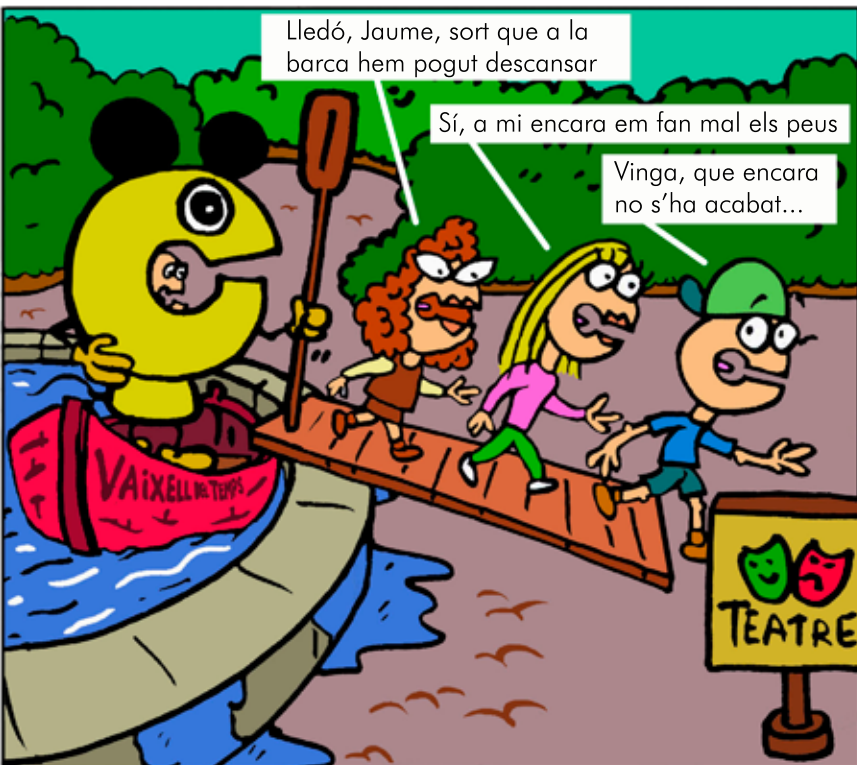
- Raimon canta "Al vent", (1959).
- Joan Fuster publica "Nosaltres els valencians" (1962).
- Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (1983).
- Estrena de Canal 9 (1989).
- Creació de l'AVL (1998)...

Algunes coses dels cartells em sonen de classe

Sí, a ma casa tenim llibres de Fuster

Ma mare és molt addicta a sèrie de l'Alqueria Blanca

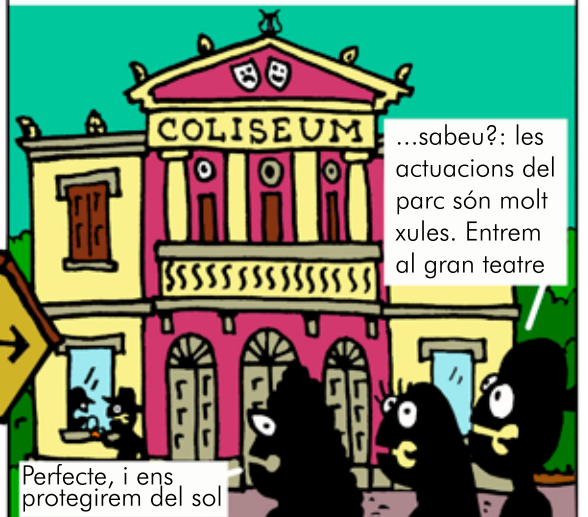

Lledó, Jaume, sort que a la barca hem pogut descansar

Sí, a mi encara em fan mal els peus

Vinga, que encara no s'ha acabat...

Dos anys després de la mort del dictador Franco es funda l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC). Les primeres societats literàries valencianes formalment constituïdes seran El Pont i Saforissims (2010). També augmenten els premis de narrativa, poesia i teatre importants: Alzira, Burjassot, Gandia, Xàtiva, València, Castelló...

...sabeu?: les actuacions del parc són molt xules. Entrem al gran teatre

Perfecte, i ens protegirem del sol

Els dramaturgs Rodolf i Josep Lluís Sirera han contribuït a la renovació del teatre valencià. Entre altres companyies, Xarxa Teatre (1983) ha transcendit fronteres a nivell internacional i Albena Produccions (1994) ha fet un paper divulgatiu important del gènere i l'escena

"No hi havia a València dos amants com nosaltres"

Xa, quin "Don Juan"!

Després del tancament de Canal 9 el 2013, el nou canal À Punt va iniciar les emissions el 2018

El "màgic-car" elèctric ens portarà a l'àrea dels mitjans audiovisuals

Quants recopls! Preferia la barca...

La torre de la tele és una imitació a escala real de la que hi ha a Burjassot. Pugeu i passeu-ho bé!

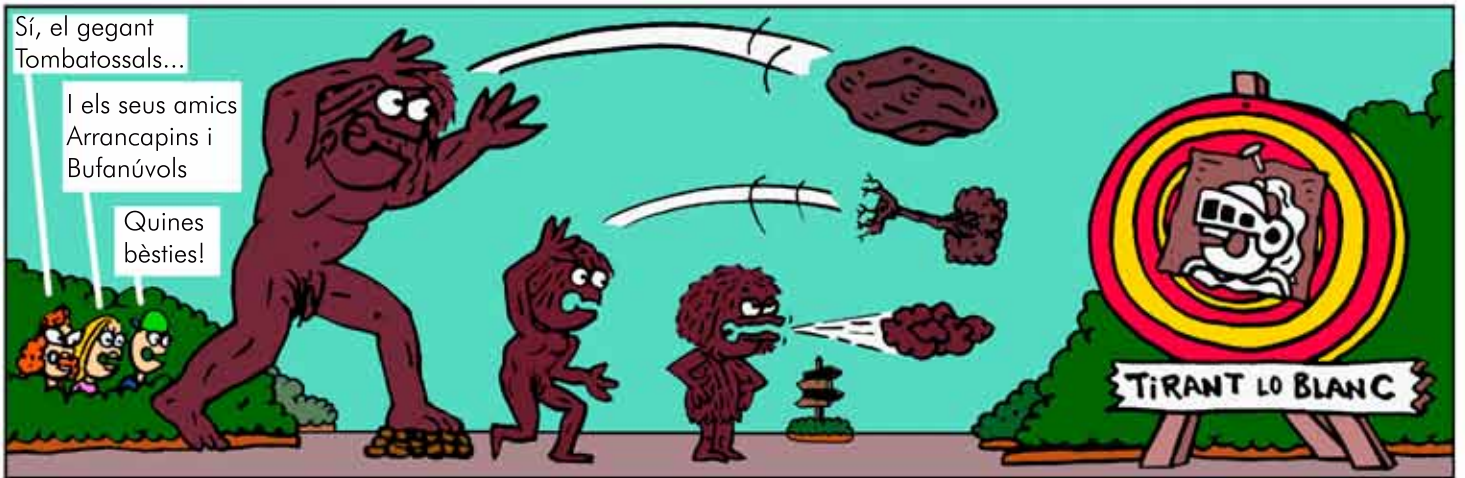
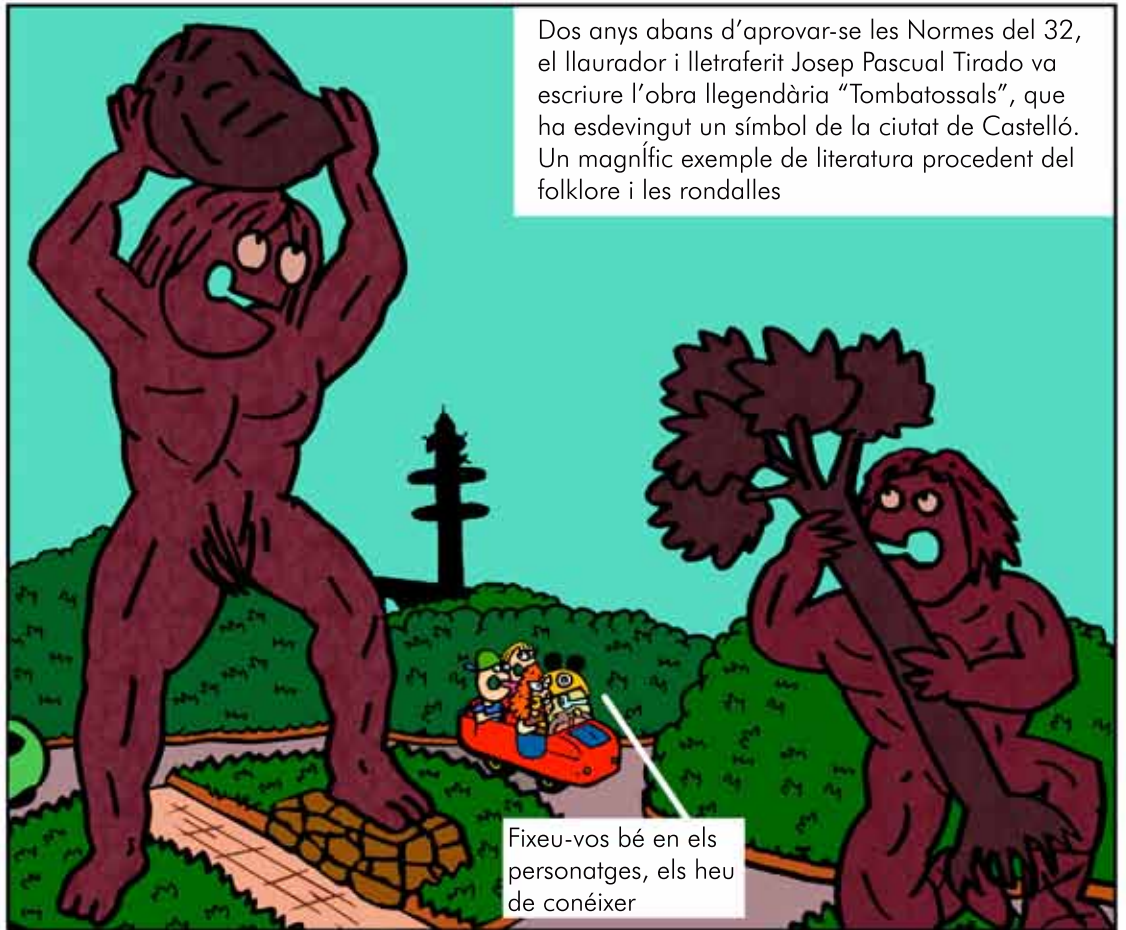
Hala, sí que tenia raó mon pare!

Al·lucina, tia, és un "crack"!

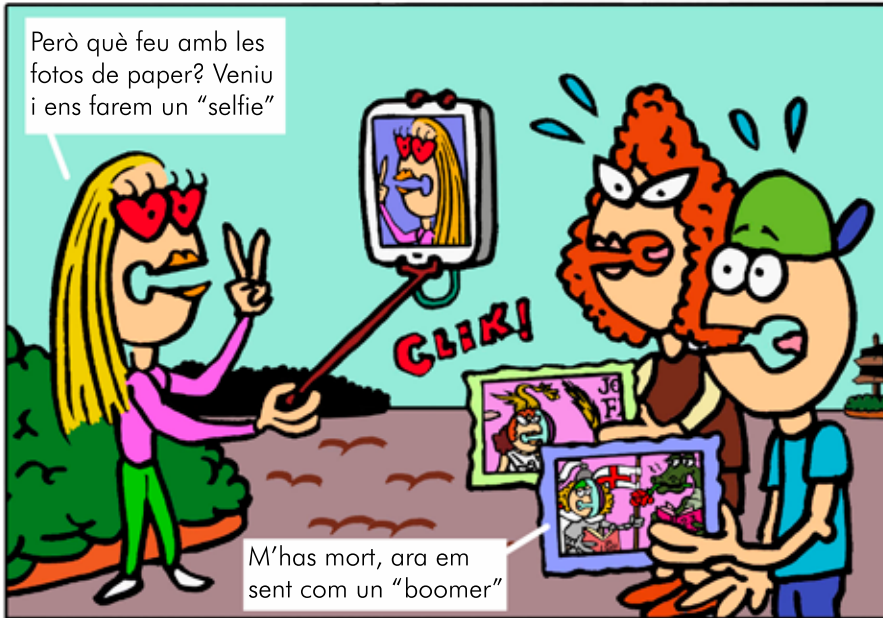
El mag Yunke, el millor del món sencer!

Ens estan gravant al plató? Ai, quina vergonya

Els Jocs Florals a València van estar promoguts en dos etapes: la primera, per Teodor Llorente (1859), i vint anys després, la segona, per l'associació cultural Lo Rat Penat. Van contribuir a la literatura en valencià

Festa a la vista!

Uau!

Quin flipé!!!

Xa! Quina xalera!

Sempre amunt!

Glups!

Vítol!

Ja el dia és arribat...

Visca el parc de les Normes!

Visquem en valencià!

Marxa!

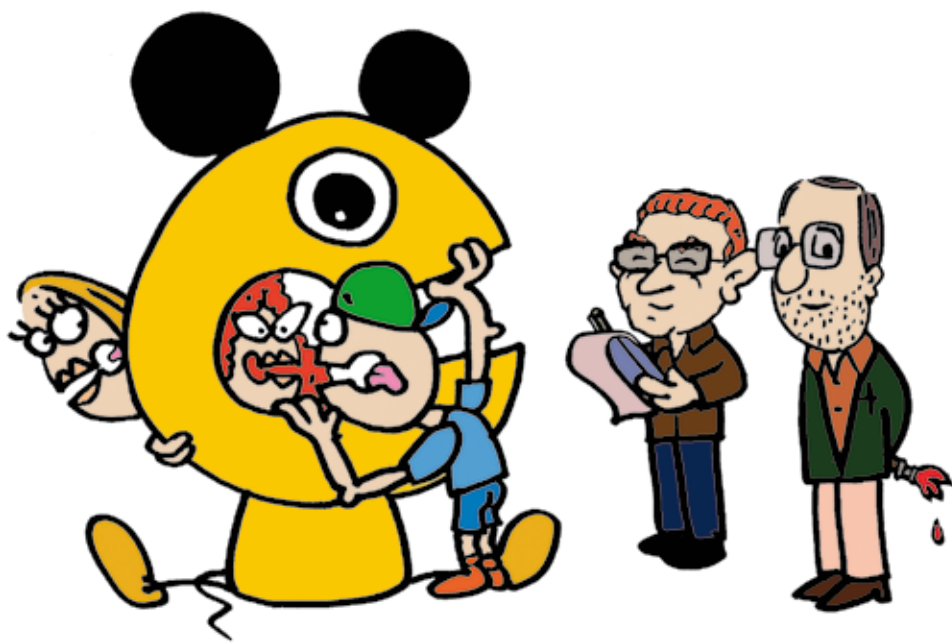
Màgica!

Que comence la diversió!!!

La cultura i la ciència en valencià després de les Normes ha sigut fidel a l'acord firmat a Castelló de la Plana l'any 1932 amb el consens de la intel·lectualitat del moment.

La societat valenciana té el dret d'usar la llengua pròpia i el compromís de preservar-la d'acord amb la norma.

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA